Tulevaisuusvaliokunnan sihteeristö **8.12.2021**
Tulevaisuusvaliokuntien maailmankokous O 79/2019 vp

Ehdotus maailmankokoukseen kutsuttavista vastintahoista

Varsinaiset tulevaisuusvaliokunnat: Brasilia, Chile, Filippiinit, Islanti, Liettua ja Uruguay. (Suomi + 6 maata)

Pysyvät valiokunnat, joilla tavallista laajempi tehtävänkuva, mikä muistuttaa sisällöltään TuV:n tehtävänkuvaa: Itävalta, Japani, Kanada, Puola, Ranska, Thaimaa, Vietnam ja Viro. (8 maata)

Lisäksi voidaan tarvittaessa lähettää kutsu virtuaaliseen osallistumiseen kaikille muillekin maille (31), joilla on UM:n selvityksen mukaan jonkinlainen vastinkappale tulevaisuusvaliokunnalle.

Alankomaat
Albania
Australia
Egypti
Etelä-Korea
Intia
Irak
Iran
Iso-Britannia
Italia
Kreikka
Kypros
Malesia
Moldova
Montenegro
Nicaragua
Portugal
Qatar
Ranska
Romania
Ruotsi
Saksa
Serbia
Singapore
Slovenia
Sveitsi
Tanska
Turkki
Unkari
Uusi-Seelanti
Yhdysvallat

Monessa tapauksessa tämä vastinkappale on parlamentin yhteydessä tai ulkopuolella toimiva tutkimuslaitos. Toisinaan myös lakia säätävä ympäristö-, talous tai sivistysvaliokunta. Virtuaalinen osallistuminen voi tarkoittaa esimerkiksi kokouksen seuraamista, ja jos teknologia sen mahdollistaa, niin mahdollisesti myös jonkinlaista interaktiivisuutta.

Lisätietoa edellä mainituista 6 + 8 kokoukseen kutsuttavasta vastintahosta

Brasilia: Brasilian parlamentin ylähuoneessa (senaatissa) toimii Tulevaisuusvaliokunta (Comissão Senado do Futuro – CSF). CSF on senaatin pysyvä valiokunta, jossa on 11 jäsentä ja 11 varajäsentä. CSF:n mandaattina on ”edistää keskustelua tulevaisuuteen liittyvistä teemoista ja maan tulevaisuudesta sekä parantaa senaatin toimintaa näihin teemoihin liittyen”. Viime aikoina valiokunta on keskustellut muun muassa teknologian roolista ympäristönsuojelussa, tekoälyn käytöstä julkisessa hallinnossa ja lainsäädännön roolista innovaatioiden mahdollistamisessa. Valiokunta kuulee käsittelemiinsä kysymyksiin liittyen sektoriministeriöitä ja ulkopuolisia asiantuntijoita. Ymmärtääksemme dialogi hallituksen ja valiokunnan välillä käydään pääasiassa näissä kuulemisissa. CSF on osallistunut myös parlamenttien väliseen kansainväliseen tulevaisuustyöhön. Se on mm. osallistunut Chilen parlamentin järjestämään tulevaisuuskonferenssiin.

Chile: Chilen senaatissa toimii tulevaisuuvaliokunta la Comisión Desafíos del Futuro, Ciencia, Tecnología e Innovación, lyhyemmin la Comisión Desafíos del Futuro del Senado. Tulevaisuusvaliokunta perustettiin Chilessä huhtikuussa 2012. Valiokunnassa on viisi jäsentä. Valiokunnan kokouksiin osallistuu myös yliopistojen rehtoreita, akateemikkoja ja tutkijoita sekä muita merkittäviä tahoja kokouksen teemojen mukaan. Tulevaisuusvaliokunta on yksi vuosittaisen Congreso Futuron järjestäjistä yhdessä Chilen

hallituksen sekä chileläisten yliopistojen kanssa. Se onkin yksi tulevaisuusvaliokunnan tärkeimmistä tehtävistä. Tänä vuonna tulevaisuuskomitea on työssään käsitellyt mm. seuraavia teemoja: digitalisaatio, tietojenkäsittely ja 5G, vihreä vety ja vetylaitokset, vuoden 2021 Congreso Futuron suunnittelu, julkisten sairaaloiden erikoistumisalojen laajentaminen, kuluttajan oikeudet ja työn tulevaisuus.
Valiokunnan viimeisimmät raportit ovat vuodelta 2017 ja ne koskivat tiede-, teknologia-, tieto- ja innovaatioministeriön (Ministerio de Ciencia, Tecnología, Conocimiento e Innovación) perustamista. Chile on panostanut yhteistyöhön muiden tulevaisuusvaliokuntien kanssa mm. allekirjoittamalla vuonna 2019 yhteistyösopimuksen Argentiinan senaatin kanssa tulevaisuusvaliokunnan luomisesta naapurimaahan Chilen esimerkin avulla.

Filippiinit: Filippiineillä **Sustainable Development Goals, Innovation and Future Thinking -komitea** tekee tulevaisuustyötä koordinoimalla pitkän aikavälin strategioita, sekä tekemällä ennusteita ja arvioita kestävän kehityksen saavuttamiseen liittyen. Filippiinien kongressi on kaksikamarinen: senaatti ja edustajainhuone. Sustainable Development Goals, Innovation and Future Thinking -komitea on senaatin alainen pysyvä komitea, eli jäsenistö koostuu poliittisesti valituista senaattoreista. Maassa järjestetään kansalliset vaalit toukokuussa 2022, jolloin puolet 24:stä senaattorista vaihtuu/valitaan uudelleen.

Islanti: Islannin pääministerikanslian yhteyteen perustettiin vuonna 2018 "**pääministerin tulevaisuusvaliokunta**" Suomen eduskunnan tulevaisuusvaliokunnan inspiroimana. Kaikki jäsenet ovat kansanedustajia. Fokus on pitkän aikavälin tulevaisuustyössä ja ennakoinnissa. Valiokunta julkaisi ensimmäisen raporttinsa vuonna 2019. Islannin tulevaisuusvaliokunta määrittelee tehtävikseen keskustella teknologisen muutoksen, edistyksen ja nk. neljännen teollisen vallankumouksen haasteista ja mahdollisuuksista, seurata megatrendejä -erityisesti ympäristö- ja väestökehitys-, joilla on todennäköinen suora vaikutus Islannin yhteiskuntaan tulevaisuudessa, tukea keskustelua tulevaisuuden mahdollisuuksista, uhista ja tulevaisuuden tieteestä, valvoa pääministerikanslian kasvufoorumi-työryhmän työtä sekä keskustella opetus- ja tiedeministeriön tiede- ja teknologianeuvoston löydöksistä. Tulevaisuusvaliokunnan muodostavat kansanedustajat, joita on vähintään yksi jokaisesta althingissa istuvasta puolueesta, suuremmista puolueista useampi. Yhteensä kansanedustajia istuu 11. Islannissa aloitti uusi hallitus marraskuussa 2021. **Uusi tulevaisuusvaliokunta valittiin 2.12.201.** Suomen tulevaisuusvaliokunnan tavoin myös Islannin tulevaisuusvaliokuntaan ollaan rekrytoimassa myös pysyvää tulevaisuudentutkimuksen asiantuntijaa (hakemusten jättöaika päättyi 15.11.2021).

Liettua: Parlamenttiin (Seimas) on perustettu **tulevaisuusvaliokunta** vuonna 2021. Valiokunnan puheenjohtajana toimii Raimundas Lopata (liberaaliliike) ja varapuheenjohtajana Lukas Savickas (oppositiopuolue maanviljelijät ja vihreät). Tulevaisuusvaliokunta on pysyvä komitea ja sen mandaatti on laaja. Se aikoo aktivoida myös muita valiokuntia suuntautumaan enemmän tulevaisuuden kysymyksiin. Kotimaan sisäisiä tulevaisuuden kysymyksiä ovat mm. mahdollinen perustuslain sopeuttaminen todelliseen elämään ja mahdollinen vaalijärjestelmän uusiminen. Valiokunnalla on myös koordinoivia tehtäviä, ja sen intressissä on vahvistaa parlamentin roolia. Se tarkastelee myös lainsäädännössä mahdollisesti olevia aukkoja mm. digitalisaation ja teknologian tuodessa uusia haasteita. Pääministerin kanslia on hallituksen puolella tärkein partneri. Parhaillaan Liettuassa käynnissä työ strategiaksi vuoteen 2050, jossa on tulevaisuusvaliokunnalla, akateemikoilla ja yksityisellä sektorilla osuutensa.

Uruguay: Uruguayn parlamenttiin on perustettu tulevaisuusvaliokunta/-komitea vuonna 2021 ja sen puheenjohtaja on Rodrigo Goñi. Komitea muotoutuu neljän puolueen yhteensä neljästä senaattorista ja kahdestatoista kansanedustajasta. Tulevaisuuskomitean yksi keskeinen rooli on näyttää suuntaa pandemian jälkeiseen maailmaan. Yhdeksi tärkeäksi teemaksi indikoidaan talouden ja ympäristön yhteydet, ml. kiertotalous. Mutta myös mm. työn, ruokaturvan, robotisaation tulevaisuus ovat keskiössä. Komitea keskittyy sekä toimintaympäristön muutokseen että vaadittaviin toimenpiteisiin.

****

(Tästä eteenpäin pysyviä valiokuntia, joilla on TuV:n kaltainen, hieman laajempi tehtäväalue, vaikka eivät olekaan varsinaisia tulevaisuusvaliokuntia)

Itävalta: Itävallassa ei ole erillistä tulevaisuusvaliokuntaa parlamentissa. Sen sijaan tulevaisuustyö hoidetaan muiden valiokuntien ja teknologiainstituutilta tilatuin taustaselvitysten kera. **Tulevaisuustyö tehdään lähinnä tutkimus-, innovaatiot- ja teknologiavaliokunnassa ja liikennevaliokunnassa.** Instituuttien toteuttamat tulevaisuuteen liittyvät erilaiset temaattiset selvityspyynnöt tulevat parlamentin poliittisen keskustelun kautta tai suoraan hallituksen tarpeista. Tämä työ ei ole kovin säännönmukaista vaan tarveharkintaista. Instituutti tuottaa parlamentille puolivuosittain yleiskatsauksen tiedeasioista, joka myös julkaistaan. Itävallan parlamentin tulevaisuusteemojen pohdinta ei ole siis samalla tavalla automaattista kuin Suomessa.

Japani: Japanin parlamentissa ei ole erillistä tulevaisuusvaliokuntaa. Jokainen komitea käsittelee itse tulevaisuuteen liittyviä kysymyksiä. Erityisesti E**dustajainhuoneen tiede-, teknologia- ja innovaatiokomitea** käsittelee tulevaisuuskysymyksiä, mutta sitä ei ole erikseen luotu tehtävää varten.

Kanada: Ei tulevaisuusvaliokuntaa, mutta **teollisuus-, tiede-, ja teknologiavaliokunta** käsittelee asioita, jotka kuuluvat Suomen tuvan mandaattiin. Valiokunnan mandaatti on pysyvä.

Puola: Puolassa tulevaisuusvaliokuntaa lähin elin on parlamentin alahuoneen **digitalisaatio-, innovaatio-, ja modernin teknologian valiokunta (Committee on Digitalization, Innovation and Modern Technologies**), jonka vastuuna on digitalisaatioon ja teknologian kehitykseen liittyviä innovaatioita. Valiokunnan toiminnasta on vain vähän tietoa julkisissa lähteissä.

Ranska: Ranskan parlamentissa toimii molempien kamareiden eli alahuone Ranskan kansalliskokouksen ja ylähuone senaatin yhteinen ”**Office parlementaire d'évaluation des choix scientifiques et technologiques”, OPECST**, joka nimensä mukaisesti arvioi tieteellisiä ja teknologisia valintoja. OPECST:n työkenttä on hieman rajoitetumpi kuin tulevaisuusvaliokunnan (tieteellinen ja teknologinen neuvonanto). Lisäksi parlamentin eri valiokunnat voivat perustaa väliaikaisia työryhmiä ja vastaavia rakenteita muodostettaessa kantoja tulevaisuuteen liittyviin kysymyksiin ja tehtäessä ennakointityötä, mutta tällöin kyseessä ovat tarkasti rajatut aiheet eikä laaja-alainen tulevaisuustyö. OPECST koostuu 18 kansalliskokousedustajasta ja 18 senaattorista

Thaimaa: Thaimaan parlamentissa ei ole suoraan tulevaisuusvaliokuntaa vastaavaa elintä. Horisontaalisempi tulevaisuustyö kuuluu lähtökohtaisesti hallitukselle. Valiokuntien mandaatti on yleisesti ottaen kapeampi kuin Suomen eduskunnassa. Lähin parlamentaarinen vastinpari Suomen tulevaisuusvaliokunnalle Thaimaassa lienee **parlamentaarinen tiede-, teknologia-, tutkimus- ja innovaatiopolitiikasta vastaava valiokunta (Committee on Sciency, Technology, Research and Innovation).** Ajoittain kyseinen valiokunta kuulee esimerkiksi ulkopuolisia asiantuntijoita tieteeseen ja teknologiaan liittyvistä teemoista tai seuraa esimerkiksi Thaimaan korkeakoulusektorin toimintaa Thaimaan kansallisen kehitysstrategian (*Thailand 4.0*) toimeenpanon näkökulmasta. *Thailand 4.0* –strategia on hallituksen lippulaivahanke, jossa pyritään tukemaan maan siirtymistä keskitulotason loukusta tietointensiiviseksi ja nykyistä tasa-arvoisemmaksi osaamisyhteiskunnaksi, joka huomioi kestävän kehityksen tavoitteet.

Vietnam: Vietnamin kansanedustuslaitoksen kansalliskongressissa toimii **tiede-, teknologia- ja ympäristövaliokunta.** Puheenjohtaja Phan Xuan Dung vahvisti, että johtamansa valiokunnan mandaatti kattaa osan Suomen eduskunnan tulevaisuusvaliokunnan tehtävistä, ml. kestävän kehityksen tavoitteiden SDG:n seurannan.

Viro: Viron parlamentissa Riigikogussa tulevaisuustyötä tehdään poikkileikkaavasti kaikissa Riigikogun komiteoissa, vaikkakin varsinaista vastinparia ei eduskunnan tulevaisuusvaliokunnalle ei ole. Keskustelua Suomen mallista ja mahdollisesta Riigikogun tulevaisuuskomiteasta on käyty, mutta komitean sijaan Virossa perustettiin Eesti Arenguseire Keskus vuonna 2016. Eesti Arenguseire (kehityksen seuranta) Keskus on Viron valtionhallinnossa ennakoinnista vastaava organisaatio, joka toimii Viron parlamentin, Riigikogun osana. Arenguseire Keskus keskittyy hallinnon määrittelemiin tulevaisuuden teemoihin, joilla on keskeinen merkitys Viron yhteiskunnan kehittymiselle 2030 –luvun alkupuolelle asti. Arenguseire keskuksen työtä valvoo **Riigikogun talouskomitea**. Talouskomitean lisäksi Arenguseire tekee läheistä yhteistyötä mm. Riigikogun sosiaali-, ulkoasiain-, valtionvarain-, ja maaseudunkehittämisen komiteoiden kanssa. Arenguseire keskuksen mandaatti on säädetty laissa ja käsittää ennakointityöhön liittyvän tutkimuksen ja tiedottamisen hyvin laajasti.